

20 Upphovsmannakonto

Sammanfattning

Bestämmelserna om upphovsmannakonto finns i 32 kap. IL. En enskild näringsidkare som har intäkt i egenskap av upphovsman enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsmannaintäkt) får enligt dessa bestämmelser dra av belopp som sätts in på ett särskilt bankkonto (upphovsmannakonto).

Fria kulturarbetares inkomster kännetecknas ofta av att det kan förflyta lång tid mellan det att kostnader läggs ned och att intäkter inflyter. Intäkterna är också ofta mycket varierande. Genom avsättning till upphovsmannakonto kan fria kulturarbetare jämna ut sina inkomster mellan olika beskattningsår. Uppskov med beskattning medges för medel som avsätts på upphovsmannakonto ett visst beskattningsår och beskattning sker i stället det beskattningsår medlen tas ut från kontot.

20.1 Huvudregler

Rätt till avsättning har den som i egenskap av upphovsman enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk har fått ersättning för upphovsrätt som ska beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet.

Upphovsman är den som skapat ett litterärt eller konstnärligt verk. Sådana verk kan vara skönlitterära eller beskrivande framställningar i skrift eller tal, musik eller sceniska verk, filmverk eller alster av bildkonst, byggnadskonst eller brukskonst eller verk som kommit till uttryck på annat sätt. Något krav på konstnärligt värde ställs inte. Däremot måste verken ha en viss individuell prägel. Vad som brukar kallas hötorgskonst är alltså konstnärliga verk i detta sammanhang. Prestationer av mer alldaglig och rutinmässig karaktär omfattas däremot inte. Hit räknas t.ex. meddelanden, notiser, faktasammanställningar och enklare nyttoföremål samt journalfilmer som endast registrerar ett händelseförlopp.

Avdrag får inte göras från en intäkt som avser fotografiska verk.

Uttag från ett upphovsmannakonto anses inte som upphovsmannaintäkt.

Som förutsättningar för avdrag gäller följande.

1. Endast fysisk person som är bosatt i riket vid utgången av beskattningsåret kan få uppskov med näringsintäkt som tillkommit honom i egenskap av upphovsman. Uppskov medges inte om den skattskyldige avlidit under beskattningsåret. Delägare i handelsbolag har inte rätt till uppskov för bolagets inkomst.
2. De sammanlagda upphovsmannaintäkterna under beskattningsåret ska överstiga motsvarande intäkter under något av de två närmast föregående beskattningsåren med minst 50 %.

20.2 Avdragets storlek

Avdraget begränsas enligt följande.

1. Avdrag får göras med högst ett belopp som motsvarar upphovsmannaintäkten.
2. Avdraget får inte överstiga ett belopp som motsvarar två tredjedelar av överskottet av näringsverksamheten före avdraget och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt 16 kap. 29 § IL.
3. Avdrag får dock inte göras med högre belopp än att överskottet, efter avdraget men före avdraget för avsättning för egenavgifter, uppgår till minst 30 000 kr.

Avdraget ska avrundas nedåt till helt tusental kronor och får inte understiga 10 000 kr.

20.3 Insättning på kontot

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår inte göra insättning på upphovsmannakonto i mer än en bank. Om så ändå sker får avdrag göras bara för insättning hos den först anlidade banken.

Avdrag får göras bara om medlen sätts in på ett upphovsmannakonto i bank senast den dag som den skattskyldige enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ska lämna självdeklaration. Får den skattskyldige anstånd med att lämna självdeklaration förskjuts senaste inbetalningsdag i motsvarande mån.

Som upphovsmannakonto godtas bara sådant konto hos en svensk bank eller en utländsk banks filial i Sverige för vilket ränta tillgodoräknas minst en gång per år. Räntesats bestäms av banken.

I lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m. finns också bestämmelser om skatt på räntan för upphovsmannakontot. På ränta utgår skatt med 15 %. Vid varjet illfälle då ränta gottskrivs upphovsmannakontot innehålls för kontoinnehavarens räkning skatt av banken.

Den som yrkar uppskov ska till självdeklarationen bifoga besked från banken om insättningen.

Det är inte möjligt att för samma inkomst utnyttja reglerna om ackumulerad inkomst jämsides med bestämmelserna om avsättning till upphovsmannakonto (66 kap. 18 § IL).

20.4 Uttag från kontot

Uttag från ett upphovsmannakonto får göras tidigast fyra månader efter insättningsdagen. Ett uttag får avse hela det inestående beloppet eller en del av det, dock inte lägre belopp än 1 000 kr.

Sedan sex år gått från ingången av det år då insättningen senast skulle göras ska banken betala ut kvarstående medel inkl. ränta.

Uttag från ett upphovsmannakonto ska tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet det beskattningsår då uttaget görs. Motsvarande gäller kvarstående medel som betalas ut eller skulle ha betalats ut efter sex år.

20.5 Byte av bank

Medel på ett upphovsmannakonto får föras över till en annan bank utan att beskattning sker under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i den mottagande banken.

Den överförande banken ska lämna den mottagande banken de uppgifter som behövs för att den mottagande banken ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

20.6 Överlåtelse, pantsättning, utflyttning och dödsfall

Medel på upphovsmannakonto ska återföras till beskattning om avtal under beskattningsåret har träffats om överlåtelse eller pantsättning av medlen,

medlen under beskattningsåret har övergått till den skattskyldiges make genom bodelning eller

den skattskyldige vid beskattningsårets utgång inte längre är obegränsat skattskyldig.

Avlider den skattskyldige, ska inestående medel återföras till